

Årsrapport for Regionalt forskningsfond Rogaland 2021



Sammendrag

Regionalt forskningsfond Rogaland (RFF Rogaland) ble etablert 01.01.2020 i samsvar med regionreformen og politisk vedtak om at alle fylker skal ha et eget regionalt forskningsfond. I 2021 har styret startet sitt arbeid, det er etablert rutiner og utarbeidet nye satsingsområder. Fondets første utlysninger har blitt publisert.

RFF Rogaland innvilget i 2021 14 forprosjektsøknader og 7 hovedprosjektsøknader, hvorav 5 av forprosjektene allerede er ferdigstilt. En av disse har også omsøkt og fått innvilget hovedprosjekt i RFF. Prosjektene som ble overført fra RFF Vestlandet til RFF Rogaland er i ferd med å bli avsluttet. Alle utenom tre prosjekter er avsluttet, rapportert og ferdigstilt. Tilbakemeldingene fra søkerne viser at midlene tildelt i RFF har vært utløsende for forskningsprosjektene.

Innhold

1. Innledning og bakgrunn	4
1.2 Om regionale forskningsfond	4
1.3 Etablering av Regionalt forskningsfond Rogaland	4
1.4 Styreaktiviteter 2021	4
1.5 Satstingsområde og handlingsplan 2020-2023	6
1.6 Satsingsområder 2022	6
2. Resultatrapportering	7
2.1. Resultater fra aktive prosjekter i 2021	7
2.2 Rapportering	9
3. Artikler fra pågående prosjekter	10
3.1. Beyonder	10
3.2. Stavanger kommune	10
4. Utlysninger og mobilisering	10
4.1. Markedsføring av RFF Rogaland	11
4.2 Samarbeid med andre aktører i virkemiddelapparatet	11
5. Økonomisk rapportering	12
5.2 Forvaltning av tildelte midler og regnskap for 2021	12

1. Innledning og bakgrunn

1.2 Om regionale forskningsfond

Formålet med Regionale forskningsfond er å styrke regionenes forskningsevne gjennom tilskudd til forskning og innovasjon og gjennom mobilisering til økt FoU-innsats.

Nytt fra og med 01.01.2020 var *Forskrift om de regionale forskningsfondene*, som ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 18. desember 2019 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak.

I samsvar med §4c i forskriften ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Forskningsrådet og alle fylkeskommunene om Forskningsrådets bistand til forvaltning av tilskuddsordningen, inkludert samarbeidet om og prosedyrer for utlysninger, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning samt rapportering og utvikling av læringsarenaer og erfaringsutveksling mellom fylkeskommunene.

1.3 Etablering av Regionalt forskningsfond Rogaland

Regionalt forskningsfond Rogaland (RFF Rogaland) ble opprettet 01.01.2020 i samsvar med stortingsvedtak om at alle fylker skal ha et eget regionalt forskningsfond. Rogaland gikk dermed ut av samarbeidet med Hordaland og Sogn og Fjordane om Regionalt forskningsfond Vestlandet, som de tre fylkene hadde samarbeidet om fra 2010 til 2019.

Sekretariatet for RFF Rogaland var operativt fra 01.01.2020. Organisering av fondet, satstingsområde, bestillingsbrev, og opprettelse av styre krevde politisk vedtak i fylkestinget. Styret for RFF Rogaland og bestillingsbrevet til RFF Rogaland ble [i FT-sak 59/2022](#) vedtatt i fylkestinget 16.06.2020.

Tabell 1.1. Styret for Regionalt forskningsfond Rogaland

Styremedlemmer	Vara
Inghild Vanglo , Regional-, Kultur- og Næringsutvalget (styreleder)	Susanne Heart, Regional-, Kultur- og Næringsutvalget
Geir Høiland , IKM	Michael Sautter, Lærdal Medical
Asbjørn Drengstig , Norwegian Lobster Farm AS	
Per Kristian Vareide , Stavanger kommune	Vibeke Hervik Bull, Tannhelse Rogaland fylkeskommune
Vibeke Vikse Johnsen , Karmøy kommune	
Marte Cecilie Wilhelmsen Solheim , Universitetet i Stavanger	Torggrim Log, Høgskulen på Vestlandet/Equinor

1.4 Styreaktiviteter 2021

Agenda for styremøte, 17.06.2021

- Presentasjon forprosjekt fra Microa AS
- Sak 01/21 Godkjenning av agenda
- Sak 02/21 Godkjenning av referat fra forrige styremøte
- Sak 03/21 Orientering tilsagn/avslag forprosjekt
- Sak 04/21 Vedtak om støtte til hovedprosjekt
- Sak 05/21 Økonomisk status
- Sak 06/21 Mulighet for ny hovedprosjektutlysning 2021
- Sak 07/21 RFF Årskonferanse
- Sak 08/21 Neste møte og fagdag
- Sak 09/21 Eventuelt

Agenda for styremøte, 28.10.2021

- Sak 10/21 Godkjenning av agenda
- Sak 11/21 Godkjenning av referat fra forrige styremøte
- Sak 12/21 Orientering om klagesak
- Sak 13/21 Orientering tilsagn/avslag forprosjekt og innsendte hovedprosjektsøknader
- Sak 14/21 Økonomisk status
- Sak 15/21 Mobiliseringsaktiviteter
- Sak 16/21 Tema for utlysninger 2022
- Sak 17/21 Gjennomgang kriterier for søkere
- Sak 18/21 RFF Årskonferanse
- Sak 19/21 Neste møte
- Sak 20/21 Eventuelt

Fagdag, 28.10.2021

- Hva rolle kan forskning ha for å bidra til å skape nye arbeidsplasser i Rogaland? v/Rune Dahl Fitjar, prorektor innovasjon og samfunn Universitet i Stavanger
- Hva er de store samfunnsutfordringene vi må løse? v/Kari Holmefjord Vervik, direktør Innovasjon Norge Rogaland.
- Presentasjon av virkemidler ved næringsavdelingen i fylkeskommunen og kort om andre ordninger. RFF Rogaland sin plass i forhold til de andre virkemidlene v/Mette Fossan, næringssjef i Rogaland fylkeskommune.
- Workshop v/Marte Jensen og Fabian Amdal Åsland
- Hva er viktig ved utlysningen av midler fra RFF Rogaland?
- Hvordan mobilisere og bidra til å få opp gode og viktige prosjekter i privat og offentlig sektor?
- Hvordan bidra til å realisere gode og viktige innovasjoner?
- Hvordan samarbeide for å sikre deling av kunnskap og kompetanseoverføring?

Årskonferanse med Regionale forskningsfond, 05.11.2021

- Asbjørn Drennstig og Geir Høiland representerte styret, mens Marte Jensen og Fabian Amdal Åsland representerte sekretariatet. Årskonferansen omhandlet blant annet: RFF styrker anvendt forskning, akkumulerer kunnskap og reduserer risiko (Nestleder i KS, Sven Tore Løkslid).

Flere gode diskusjoner angående RFFs retning og hvordan vi kan jobbe for å øke den økonomiske rammen.

Fondene la samlet frem følgende sak: 'Kutt i bevilgning til de Regionale forskningsfondene i statsbudsjettforslag for 2022'.

1.5 Satstingsområde og handlingsplan 2020-2023

Bestillingsbrevet fra Fylkestinget angir hvilke prioriterte satsinger og innretninger som skal legges til grunn for fondets arbeid i perioden 2020-2023. RFF Rogaland skal underbygge behovene i næringslivet og rettes inn mot kunnskapsområder som utnytter og forsterker regionens konkurransemessige fortrinn. Utlysningene skal derfor legge til rette for mer kunnskapsbasert innovasjon i næringslivet så vel som i offentlig sektor, og bidra til å bygge opp relevant kunnskap i forskningsmiljøene.

En handlingsplan er utarbeidet på bakgrunn av bestillingsbrevet fra Fylkestinget og forskrift om de regionale forskningsfondene. Handlingsplanen er flerårig med årlig oppdatering og følger valgperiodene på linje med bestillingsbrev og oppnevningsperioden for styret. Sekretariatet rapporterer til styret for RFF Rogaland i samsvar med vedtatte resultatmål for fondet. Resultatmålene er vedlagt handlingsplanen og gjelder fra og med 2021, ettersom 2020 var et etablerings- og oppstartsår for RFF Rogaland.

RFF Rogaland skal ha følgende satsinger i 2020-2023:

- Bioøkonomi og matproduksjon
- Teknologitviking som bidrar til redusert klimaavtrykk
- Innovasjon i offentlig sektor

1.6 Satsingsområder 2022

Som følge av regionreformen har fylkeskommunen fått styrket sin rolle som samfunnsutvikler i regionen. Rogaland fylkeskommune har utarbeidet en [nærings- og innovasjonsstrategi](#) hvor FNs bærekraftsmål er sentrale. Nærings- og innovasjonsstrategien ble vedtatt i fylkestinget i desember 2020. Det legges opp til at alle de næringsrettede tilskuddsordningene skal forankres i den nye strategien. Dette gjelder derfor også for Regionale forskningsfond. Styret i Regionale forskningsfond har derfor vedtatt følgende satsingsområder for 2022:

- Ren energi og redusert klimaavtrykk
- Maritim fremtid og havvind
- Mat
- Reiseliv og opplevelse
- Smarte samfunn

Samtidig vurderer styret at innovasjon i offentlig sektor er viktig og har derfor for 2022 vedtatt å godta alle type temaer som er innenfor *innovasjon i offentlig sektor*. Dette kan eksempelvis være:

- Innkjøp

- Digitalisering
- Helse og velferdsteknologi
- Smarte og bærekraftige transportsystem
- Attraktivt kultur- og reiseliv
- Utdanning og oppvekst
- Klima- og miljøvern

2. Resultatrapportering

2.1. Resultater fra aktive prosjekter i 2021

Tabell 2.1. under viser de 19 aktive prosjektene innvilget i 2021. Av disse var 15 prosjekter fra næringslivet og 4 prosjekter fra offentlig sektor. Videre var det 12 forprosjekter og 7 hovedprosjekter som er aktive og i avslutningsfasen.

Tabell 2.1. Oversikt over aktive og nylige avsluttede prosjekter i RFF Rogaland.

Søker	Tittel	Budsjettår/ prosjekt	Innvilget	Status 01.04.20 22
Sterling White Halibut	Bærekraftig Kveite fra Sterling	Forprosjekt 2021	500 000	Avsluttet
Typhonix AS	Fjerning av plast fra slamstrømmer fra avfalls- og biogassanlegg	Forprosjekt 2021	500 000	Avsluttet
Karmøy kommune	Å fremme likestilling gjennom innovativ byutvikling	Forprosjekt 2021	500 000	Aktivt
Microa AS	Development of live microalgae concentrate as a new feed product for finfish hatcheries	Forprosjekt 2021	497 000	Avsluttet
Knutsen OAS Shipping	Saltmeltreaktor som energikilde for Deep Sea-flåten	Forprosjekt 2021	500 000	Avsluttet
Rogaland fylkeskommune	Økt bruk av smarte mobilitetsløsninger blant yngre og funksjonsfriske eldre i Rogaland	Forprosjekt 2021	300 000	Avsluttet
Askvik Aqua	Elektrobedøving av fisk i pumpe	Forprosjekt 2021	500 000	Aktivt
Hageroboten Jeeves	Self-learning steering algorithm optimised for Hageroboten Jeeves	Forprosjekt 2021	500 000	Aktivt
Heimdall Power	Miniatyriserte selvforsynte sensorer for kraftlinjeovervåking	Forprosjekt 2021	323 000	Aktivt

Søker	Tittel	Budsjettår/ prosjekt	Innvilget	Status 01.04.20 22
DEOX	Eksperimentell metode for oksygenproduksjon	Forprosjekt 2021	300 000	Aktivt
Norwegian Tidal Solutions	Forprosjekt for kvalifisering av modulær og kostnadseffektiv løsning for tidevannskraft	Forprosjekt 2021	500 000	Aktivt
Tannhelse Rogaland FKF	Smartjournal for oral helse i sykehjem	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
Ydra	Energieffektive intelligente pumper for båter og installasjoner med batteri og hybrid drift	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
Factiverse	Facts and funding for a reduced climate footprint	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
T Omega	Mitokondriemårettede omega 3-lignende fettsyrer i forskjellige lipidformer som penetrerer blod hjerne barrieren	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
Stavanger kommune	Bærekraftsanalyse av klimatilpasningstiltak	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
Energy Innovation	Condition Based Operation & Maintenance Services on Blades for On- and Offshore Wind Turbines	Hovedprosj. 2021	3 000 000	Aktivt
Beyonder	Utilizing climate forest residues for improved high-power energy storage devices	Hovedprosj. 2021	2 788 000	Aktivt
Ydra	Energieffektive intelligente pumper for båter og installasjoner med batteri og hybrid drift	Forprosjekt 2021	500 000	Aktivt

RFF Rogaland innvilget i 2021 søknader med en totalsum på 26 208 000 NOK (inkl. overførte midler fra foregående år).

2.2 Rapportering

Av de prosjektene som har rapporter, kan det trekkes frem følgende hovedtrekk:

Målsetninger:

- Alle svarer at prosjektenes delmål er nådd eller delvis nådd, med noen små justeringer og endringer i tidsplan grunnet koronapandemien.
- Alle svarer at oppsatte mål og delmål for prosjektet gjelder, og alle svarer at det er liten til mindre endringer i milepæler eller aktiviteter.

Samarbeid:

- Alle svarer at tildelte midler fra RFF Rogaland har vært utløsende for samarbeid med forskningsmiljø(er) og med bedrifter.
- Alle skriver at de har fått økt samarbeid med eksisterende og nye kunder. 83 % skriver at dette gjelder nye samarbeidspartnere i forskningsmiljø.

Erfaring med FoU prosjekt:

De fleste har tidligere vært involvert i forskningsprosjekter med VRI, RFF eller forskningsrådet.

Grunnlag og bakgrunn for prosjektet de har fullført:

- Sekretariatet i RFF Rogaland har vært i kontakt med de fleste søkere i forkant av innsendt søknad, noe som gjør at kvaliteten på søknadene økes, og det forekommer mindre formelle feil. Noen av prosjektene har tidligere fått tildelt midler via VRI og har gått videre til forprosjekt i RFF. Det er også eksempler på forprosjekter i RFF som nå er hovedprosjekter i RFF. Vi håper dette gir et bedre grunnlag for å søke EU-midler eller andre ordninger innad i forskningsrådet.

Videreføring av prosjektet:

- Alle skriver at de ønsker å videreføre prosjektet, deriblant gå videre med et hovedprosjekt, samtidig som andre ønsker å søke SkatteFUNN, innovasjon Norge og/eller andre ordninger i forskningsrådet.

(resultater hentet fra en SurveyXact analyse som alle prosjekter fra alle RFF-ene må rapportere på hvert år og ved sluttrapportering)

3. Artikler fra pågående prosjekter

3.1. Beyonder

[Jakter de perfekte trærne til produksjon av batterier.](#)

3.2. Stavanger kommune

[Bærekraftsanalyse av klimatilpasningstiltak i Rogaland.](#)

4. Utlysninger og mobilisering

Regionalt forskningsfond Rogaland har i 2021 hatt ulike mobiliseringsaktiviteter for å øke kunnskapen og kjennskapen til forsknings- og utviklingsprosjekter i regionen. Målet er at RFF Rogaland skal være en utløsende aktør for FoU-prosjekter i regionen for å opprettholde og videreutvikle ny og gammel teknologi på en ny anvendelig måte.

I 2021 hadde RFF Rogaland 6 forprosjektfrister og to hovedprosjektfrister.

Forprosjekt:

- 03.02.2021 – 2 søknader mottatt
- 17.03.2021 – 8 søknader mottatt
- 19.05.2021 – 5 søknader mottatt
- 25.08.2021 – 6 søknader mottatt
- 20.10.2021 – 4 søknader mottatt
- 01.12.2021 – 7 søknader mottatt

Hovedprosjekt:

- 17.03.2021 – 7 søknader mottatt
- 20.10.2021 – 10 søknader mottatt

Totalt mottok Regionale forskningsfond Rogaland 49 søknader til for- og hovedprosjekt i 2021. Enkelte ble dessverre avvist på grunnlag av formelle feil, mens fagekspertene vurderte enkelte søknader til å ha forbedringspotensial og ønsket at de skulle revidere og forbedre søknad før ny innsending. Flere av de reviderte søknadene ble forbedret betraktelig og fikk tilsagn i søknadsrunden etter første innsending. RFF Rogaland har inntatt en aktiv veilederrolle slik at søkerne kan få veiledning og eventuelt settes i kontakt med en kompetansemegler i VRI for hjelp til søknadsutformingen.

Styret i fondet ønsket mer mobilisering inn mot offentlig sektor for å øke søknadsmengden og innovasjon i offentlig sektor. Det ble i den sammenheng arrangert søknadskurs hvor kommuner, interkommunale aktører og bedrifter var inviterte. Videre har sekretariatet i RFF hatt flere møter med søkere, FoU-rådgivere, kompetansemeglere m.m. Nyskappingsuka i Haugesund ble arrangert ved det Gamle slaktehuset hvor sekretariatet i Regionalt forskningsfond Rogaland var til stede.

4.1. Markedsføring av RFF Rogaland

Våren 2020 ble det etablert en hjemmeside for Regionalt forskningsfond Rogaland med informasjon om fondet, informasjon om rapportering for aktive prosjekter, satstingsområde og handlingsplan 2020-2023, søknadsbehandling og kontaktinformasjon, se <https://www.regionaleforskningsfond.no/rogaland/>.

Sekretariatet publiserte pågående og avsluttede prosjekter pr. 31.12.2021, som er tilgjengelig her:

<https://www.regionaleforskningsfond.no/rogaland/prosjekter-som-har-fatt-stotte/>

Koronapandemien har preget prosjektene i RFF Rogaland, og sekretariatet har godkjent utsettelse på flere prosjekt, da flere av aktivitetene har vært tilnærmet umulig å gjennomføre med de restriksjonene som har preget verden, landet og regionen de siste to årene. Sekretariatet og noen av styremedlemmene har likevel fått deltatt og markedsført Regionale forskningsfond Rogaland på årskonferansen i Oslo den 05. november 2021. Det ble sendt et offisielt skriv fra alle de Regionale forskningsfondene [til kunnskapsdepartementet](#) hvor det ble uttrykt svært stor misnøye i kuttet til fondene over statsbudsjettet.

4.2 Samarbeid med andre aktører i virkemiddelapparatet

RFF Rogalands sekretariat er en del av faggruppen for virkemidler i næringsseksjonen i Rogaland fylkeskommune. Faggruppen inkluderer alle de økonomiske virkemidlene for næringsutvikling i fylkeskommunen.

Regionalt forskningsfond Rogaland har lagt opp til et nært samarbeid med spesielt *VRI Rogaland* (FORREGION) om mobilisering av søkere og prosjekter, behandling av søknader og oppfølging av søkere. [VRI Rogaland](#) gir støtte til prosjekter på inntil 150 000 kr og er derfor et virkemiddel mange bedrifter har benytter *først, før* de søker om støtte fra Regionalt forskningsfond Rogaland.

RFF Rogaland har også tett samarbeid med [Skape](#) som er Rogaland fylkeskommune sin etablerertjeneste, samt Innovasjon Norge. En del søkere har enten fått støtte fra Innovasjon Norge til for eksempel markedsavklaring før de søker RFF Rogaland, eller de søker Innovasjon Norge etter gjennomført forprosjekt eller regionalt innovasjonsprosjekt om for eksempel støtte til Pilot-E prosjekt, støtte til kommersialisering eller om investeringslån.

I tillegg samarbeider sekretariatet med Forskningsrådets regionale representant i Rogaland om søknader til Skattefunn, Næringsphd og innovasjonsprosjekt til Forskningsrådets utlysninger.

Regionalt forskningsfond Rogaland motiverer spesielt søkere fra næringslivet til å søke om støtte fra [Skattefunn](#) som er en *lav-terskel* ordning som alle har rett på, gitt at søknaden oppfyller kravene og leveres innen 01.09. hvert år.

Sekretariatet i RFF Rogaland er, på bakgrunn av dette, godt kjent med virkemiddelapparatet regionalt, Forskningsrådets utlysninger og Horisont 2020.

Søkere som gjennomfører et forprosjekt støttet av fondet får et godt grunnlag til å kunne søke om større FoU prosjekt finansiert av Forskningsrådet eller Horisont 2020. Søker blir kjent med oppbygning og gjennomføring av et FoU-prosjekt, samarbeid med et FoU-miljø, og retningslinjer, krav og kriterier til søknaden som i stor grad er de samme for et forprosjekt og et større FoU prosjekt, bare at krav og forventningene er større til et mer omfattende FoU prosjekt.

5. Økonomisk rapportering

I samsvar med § 3b) i *forskriften om regionale forskningsfond* gis en økonomisk rapport om bruken av tildelte midler til fondet.

5.1 Tildeling av midler til RFF

RFF Rogaland fikk overført **16 728 000 kr** fra Kunnskapsdepartementet (KD) for 2021.

5.2 Forvaltning av tildelte midler og regnskap for 2021

I tillegg til tildelte midler fra Kunnskapsdepartementet (KD) fikk RFF Rogaland overført kr 8 683 918 fra 2020 som ble brukt til prosjekter i 2021. Det ble også tilbakeført kr 631 298 fra andre prosjekter som ikke ble så dyre som først antatt. Disse midlene er også brukt på prosjekter i 2021.

Tabell 5.1. Oversikt over inntekter og utgifter til RFF Rogaland 2021

Inntekter og utgifter 2021	Utgifter	Inntekter
Inntekter		
Tildelt fra Kunnskapsdepartementet (KD)		16 728 000
Overført fra 2020		8 683 918
Tilbakeført fra 3 tilsagn (ble brukt til nye prosjekter i 2021)		631 298
Sum inntekter 2021		26 043 216
Utgifter		
Innvilgede tilsagn i 2021	26 208 000	
Stilling	900 000	
Administrasjon	400 938	